

Schrikdraad.

Tekst: Elian Hattinga van 't Sant

Ons Franse huis staat in de Limousin. Koeienland bij uitstek. De koeien leven er als godinnen in prachtige groene, grazige weilanden waar bomen 's winters beschutting bieden tegen wind en regen en 's zomers zorgen voor ruime schaduwplekken om in te liggen herkauwen als het warm is. Kabbelende beekjes zorgen voor koel, stromend drinkwater. Kom daar in Nederland maar eens om! Omdat de Limousinkoeien vleeskoeien zijn en dus niet gemolken hoeven worden, leven ze in deze paradijselijke weilanden in half wilde staat samen met een stier en hun kalveren, die ze zonder menselijke hulp ter wereld brengen.

Tot tien jaar terug waren de weilanden afgezet met prikkeldraad, die bij een wandeling een tamelijk degelijke barrière vormden voor onze honden. Ik heb ze geleerd dat ze niet tussen draad door mogen. Ik kon ze dus tijdig tot de orde roepen als ze dreigden de smakelijke verleiding van een verse vlaai niet te weerstaan. Tegenwoordig wordt echter steeds meer prikkeldraad vervangen door schrikdraad waar mijn schatjes gemakkelijk onderdoor kunnen lopen om koeienvlaaien te gaan eten. Daar ben ik uiteraard niet blij mee. Niet alleen omdat ik het een uitermate onsmakelijke en irritante gewoonte vind. De vriendelijk ogende Limousin koeien kunnen voor honden erg gevaarlijk zijn, zo weet ik uit akelige verhalen van onze Franse burens. Vooral de jonge vaarzen kunnen zich gedragen als een groepje opgeschoten, rellerige jongeren die uit zijn op vernielingen. Ze kunnen een hond die nietsvermoedend uitgebreid koeienvlaai staat te eten omsingelen en vervolgens doodtrappen. En dat gaat razendsnel! In een of twee minuten kan het gebeurd zijn! Maar ook oudere koeien met kalveren kunnen onverwacht heel agressief reageren. Het is dus echt oppassen geblazen. Wij lijnen onze honden dan ook aan als we op een pad lopen langs weilanden met koeien en alleen schrikdraad. Maar soms is er geen koe te bekennen, lopen de honden los en zie je niet bijtijds dat je bij een weiland komt. Voor je het weet staat je hond in de wei. Gelukkig komen ze doorgaans na enkele snelle happen gelijk terug als ik fluit - brokjes zijn blijkbaar toch lekkerder. Maar ik heb ook wel eens met het zweet in mijn handen gestaan terwijl een hond zich uitbreid aan haar feestdis zette onder het oog van de kudde.

Ik heb wel eens gedacht dat als mijn honden het schrikdraad zou raken, zij voorgoed zouden weten dat ze echt niet onder een draad door moesten lopen. Maar dat was een illusie. Als een hond het draad raakt, associeert hij het meestal niet met de schok. Hij ziet het draad zelf niet meer op het moment dat hij de schok krijgt, omdat hij er eerst met zijn kop laag onderdoor gaat. Hij krijgt de schok meestal in zijn nek, schouders, rug of staart. Waar hij de schok dan wel mee associeert, is afhankelijk van de hevigheid van klap die hij krijgt en de situatie. Als er veel stroom weglekt doordat er planten of grassen tegen het draad aankomen, kan de stroomsterkte wel meevallen. Dan is er meestal niet zo veel aan de hand. Schrikdraad bestemd voor koeien kan echter, zeker vlak bij de accu, ook een heel heftige schok geven, waarvan de hond niet alleen erg schrikt, maar ook flinke pijn of zelfs een brandwond kan krijgen. Sommige honden raken hierdoor zo in paniek dat ze niets speciaals lijken te registreren. Ze vinden de plek of het landschap waarvan ze dachten dat het veilig was ineens gevaarlijk en willen alleen maar weg daarvan. Als het gebeurt terwijl je bezig bent aan een jachtproef of training kunnen ze de schok ook daarmee associëren. Soms is dat zo erg, dat je activiteiten in die richting verder kunt vergeten omdat je hond compleet blokkeert.

Maar het kan ook anders lopen, zoals we met onze arme Jenna hebben ervaren. Zij kreeg een schok doordat een slordige boer stroom had laten staan op een stuk draad dat opgerold aan een paaltje hing. Jenna snuffelde er nieuwsgierig aan en kreeg de stroom in haar neus. Dat kwam gemeen hard aan. Enkele weken later kreeg ze weer een schok toen ze op een onoverzichtelijk stuk een weiland inliep waar het draad vrij laag gespannen was. Op dat moment stond er in haar gezichtsveld een grote groep koeien. Jenna associeerde daardoor de schok met koeien en hield er een panische angst voor deze beesten aan over. Zodra er een koe in zicht kwam, kroop ze bijna over de grond van angst. Het was een verdrietig gezicht dat mij een tijd lang het plezier in een wandeling met haar ontnam. Het was namelijk lastig om een compleet koe-loze wandeling te maken in ons Franse land. Gelukkig is er een lekker meertje met weilanden zonder koeien vlakbij ons huis, waar ik dus veel meer tijd dan normaal heb doorgebracht. Hoewel Jenna's angst dankzij een 'koeientherapie' met behulp van lekkers en balletjes geleidelijk afnam, heeft het ruim drie jaar geduurd eer ze weer normaal over een pad kon lopen dat tussen de weilanden met koeien door liep.